Adolesan Ayr?lma-Bireyle?me Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Adolesan Ayr?lma-Bireyle?me Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16251

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Adolesan Ayr?lma-Bireyle?me Testi, ergenlik döneminde bireyin ebeveynlerinden ayr?lma-bireyle?me sürecini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Margaret Mahler'in teorik çerçevesinden yola ç?karak, ergenlerin ba??ms?zl?k kazanma, kimlik olu?turma ve duygusal özerklik geli?tirme a?amalar?n? ölçmeyi hedefler. Türk kültürüne adaptasyonu, 2002 y?l?nda F. Kösem-?en taraf?ndan bir t?pta uzmanl?k tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an adolesan popülasyonunda geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? sa?lamay? amaçlam??t?r.

Ölçek, genellikle ergenin ebeveynlerine yönelik alg?lad??? ba??ml?l?k düzeyini, çat??mal? ba??ms?zl?k e?ilimlerini ve duygusal ayr?lma kapasitesini de?erlendiren alt boyutlardan olu?ur. Kullan?m alan?, klinik psikoloji ve geli?im psikolojisi ara?t?rmalar? olup, ergenlik dönemindeki geli?imsel zorluklar?n te?hisine ve müdahale planlar?n?n olu?turulmas?na katk? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Adolesan, Ayr?lma-Bireyle?me, Geli?im Psikolojisi, Duygusal Özerklik, Ölçek Uyarlama, Kösem-?en, Psikometrik Araçlar.

Yazarlar

F. Kösem-?en (Uyarlayan).

Amaç

Adolesan Ayr?lma-Bireyle?me Testi'nin temel amac?, ergenlik ça??ndaki bireylerin psikososyal geli?iminde kritik bir dönüm noktas? olan ayr?lma ve bireyle?me süreçlerinin niteli?ini ve düzeyini nicel olarak ölçmektir. Bu süreç, ergenin kendini ebeveynlerinden ayr?, ba??ms?z bir birey olarak tan?mlamas?n? ve sa?l?kl? bir kimlik geli?tirmesini içerir.

Ölçek, özellikle ergenin aile içi ili?kilerde ya?ad??? çat??malar?, duygusal ba??ml?l?ktan kurtulma çabalar?n? ve bu geçi? dönemindeki psikolojik iyilik halini belirlemeye odaklan?r. Ölçe?in Türkiye'de uyarlanmas?, Türk kültürü ba?lam?nda ergenlik dönemindeki ayr?lma dinamiklerini anlamak ve kültürel farkl?l?klar? göz önünde bulundurarak geçerli sonuçlar elde etmek için gerçekle?tirilmi?tir.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, psikanalitik temelli geli?im kuramlar?ndan (özellikle Mahler ve Blos)

ARABPSYCHOLOGY.COM

türetilen ayr?lma-bireyle?me sürecidir. Bu yap?, ergenlikte dört ana boyut etraf?nda incelenir: **Duygusal Özerklik** (ebeveyn onay? olmadan karar verebilme yetene?i), **Çat??mal? Ba??ms?zl?k** (yo?un öfke ve suçluluk duygular? e?li?inde ba??ms?zl?k aray???), **Uyumlu Ba??ml?l?k** (sa?l?kl? destek aray???) ve **Kimlik Geli?imi** (bireysel de?erler ve hedefler olu?turma).

Bu psikolojik yap?, ergenin sa?l?kl? bir yeti?kinli?e geçi? yapabilmesi için zorunludur. Ölçek, bu boyutlardaki i?levsellik düzeyini de?erlendirerek, ergenin geli?imsel görevlerini ne ölçüde ba?ar?l? bir ?ekilde yerine getirdi?ini ortaya koyar. Ba?ar?s?z ayr?lma-bireyle?me, psikopatolojik belirtilerle (örne?in, anksiyete veya depresyon) ili?kilendirilebilir.

Geçerlik

Adolesan Ayr?lma-Bireyle?me Testi'nin Türk popülasyonuna uyarlama çal??mas?, geçerlik çal??malar?n? içermi?tir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, Kösem-?en (2002) taraf?ndan yap?lan t?pta uzmanl?k tezi, ölçe?in yap? geçerli?ini ve içerik geçerli?ini incelemeyi hedeflemi?tir.

Yap? geçerli?i genellikle, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?lar? ölçüp ölçmedi?ini belirlemek için faktör analizi yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Ayr?ca, ölçe?in di?er benzer yap?larla olan ili?kisini inceleyen **ölçüt ba??nt?l? geçerlik** çal??malar? da tezin kapsam?nda yer alm?? olabilir, ancak detayl? katsay?lar için orijinal teze ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta spesifik güvenirlik bilgisi belirtilmemi?tir. Ancak, F. Kösem-?en'in uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? (internal consistency) de?erlendirmek amac?yla **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplanm??t?r. Yüksek bir Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Bunun yan? s?ra, ölçe?in zamana kar?? stabilitesini ölçmek için **test-tekrar test güvenirli?i** yönteminin de kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, Türkçeye çevrilen maddelerin ergenlerin yan?tlar?nda tutarl?l?k sa?lad???n? ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu kan?tlamay? amaçlam??t?r.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin en kritik a?amalar?ndan biri **faktör analizi** olmu?tur. Bu analiz, ölçe?in orijinal yap?s?nda bulunan alt boyutlar?n (faktörlerin) Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? kontrol etmek için kullan?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ke?fedici veya do?rulay?c? faktör analizi yöntemleri kullan?larak, ölçe?in teorik olarak varsay?lan boyutlar?n?n (örne?in, duygusal özerklik, ba??ml?l?k) Türk adolesan kültüründe de anlaml? ve ayr??m?? faktörler olarak ortaya ç?k?p ç?kmad??? incelenmi?tir. Bu analiz, ölçe?in **yap? geçerli?i** için temel kan?t? sa?lam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Özgün ölçe?e ba?l? olarak 4 veya 5'li Likert). Orijinal kaynakta derecelendirme belirtilmemi?tir.

Language Available: Türkçe (Uyarlama dili), Orijinal dil (Genellikle ?ngilizce).

Population Group: Klinik ve normal adolesan popülasyon.

Age Group: Genellikle 12-18 ya? aral??? (Ergenlik dönemi).

Population Details: Türkiye'deki lise veya ortaokul ö?rencileri (Uyarlama örne?i Ege Üniversitesi T?p Fakültesi tezi kapsam?nda yap?lm??t?r).

Test Methodology: Öz bildirim (Self-Report) testi.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geli?tirme, Geçerlik Çal??mas?, Güvenirlik Çal??mas?, Ayr?lma-Bireyle?me, Ege Üniversitesi, T?pta Uzmanl?k Tezi, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Ege Üniversitesi T?p Fakültesi, ?zmir (Tez dönemi itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal versiyonunun kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgileri orijinal geli?tiricilere ba?l?d?r. Türkçeye uyarlanm?? versiyon (2002), akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle tez kapsam?nda eri?ilebilir durumdad?r. Testin uyarlama y?l? **2002**'dir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Kösem- ?en, F. (2002). *Adolesan Ayr?lma-Birle?me Testi geçerlik güvenirlik çal??mas?* (T?pta uzmanl?k tezi). Ege Üniversitesi T?p Fakültesi, ?zmir.

Adolesan Ayr?lma-Bireyle?me Testi Maddeleri

IMPORTANT: The scale items were not provided in the source content.

Bu akademik kaynak giri?i için ölçek maddeleri orijinal kaynakta mevcut de?ildir. Maddelerin tamam?na ula?mak için F. Kösem-?en (2002) taraf?ndan haz?rlanan t?pta uzmanl?k tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM